

Bogaty dorobek i historię rozwoju Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej najpełniej zebrał i przedstawił w swojej pracy licencjackiej Ojciec Duchowny Wyższego Seminarium we Wrocławiu, wieloletni Przewodnik, sercem oddany dziełu pielgrzymowania, opiekun Duchowy Grupy Chorych – Ksiądz Aleksander Radecki.
Oto fragmenty pracy.

PIESZA PIELGRZYMKA Z WROCŁAWIA NA JASNĄ GÓRĘ

KRÓTKA HISTORIA

Piesza Pielgrzymka Wrocławska na Jasną Górę została powołana w sposób oficjalny w 1981 roku decyzją Metropolity Wrocławskiego Księdza Henryka Kardynała Gulbinowicza. Jednak zanim to nastąpiło istniały już po II wojnie światowej zaczątki ruchu pątniczego w Kościele Dolnośląskim, które poprzedziły i przygotowały ten nurt. Już w roku 1956 istniał mały wspólnota pielgrzymów wrocławskich. W latach 1977-1980 bardzo wielu Wrocławian uczestniczyło w nurcie Pielgrzymki Warszawskiej. Formalne polecenie zorganizowania „rekolekcji w drodze” dla wiernych archidiecezji wrocławskiej otrzymał w roku 1980 od Metropolity Wrocławskiego ks. Stanisław Orzechowski – duszpasterz akademicki ośrodka „Wawrzyny” we Wrocławiu oraz ks. Andrzej Dziełak, duszpasterz akademicki w CODA przy ul. Katedralnej 4. Tam też były organizowane pierwsze „sztaby pielgrzymkowe” gromadzące ludzi i potrzebny sprzęt oraz rozprowadzające odpowiednie informacje do parafii. Dla I Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej wzorem do naśladowania i punktem wyjścia w sprawach natury organizacyjnej były formy i zwyczaje wypracowane na warszawskim szlaku pielgrzymkowym. Stopniowo jednak Wrocław dopracował się własnego stylu i rozwiązań organizacyjnych umożliwiających samodzielne pielgrzymowanie na Jasną Górę.

TERMIN, MIEJSCE....

Ponieważ założeniem sierpniowych „rekolekcji w drodze” było dotarcie do Częstochowy na uroczystość Wniebowzięcia NMP (15 sierpnia) zatem rozkładając trasę na 9 dni wędrówki – dniem wyjścia stał się dzień 7 sierpnia.. Rozpoczęcie pielgrzymki następuje 7.08 godz.6.00 w Katedrze Wrocławskiej uroczystym nabożeństwem i błogosławieństwem na drogę. Po dziewięciu dniach wspólnego pielgrzymowania w dniu 14.08. w godzinach popołudniowych następuje wspólne, uroczyste wejście przed Obraz Pani Jasnogórskiej. Pielgrzymka oficjalnie zostaje rozwiązana. W dniu 15.08 następnym pątnicy uczestniczą już indywidualnie w Uroczystościach Wniebowzięcia NMP. Epilogiem pielgrzymki wrocławskiej jest jesienna pielgrzymka do Trzebnicy – do Grobu świętej Jadwigi, patronki Dolnego Śląska i dnia wyboru Ojca Świętego Jana Pawła II.

TRASA PIELGRZYMKI

Specyfiką pielgrzymki wrocławskiej jest to, że większość tras, którymi wędrują pielgrzymi wiedzie poprzez wsie, lasy, łąki, polne drogi. Pielgrzymka jest zasadniczo namiotowa. Trasa przejścia i miejsca noclegów zmieniają się aby w ten sposób umożliwić większej ilości mieszkańców miejscowości leżących na trasie pielgrzymki, uczestnictwo w życiu Kościoła w Drodze.

Trasa pielgrzymki to około 210-230 kilometrów. Dzieli się na siedem etapów. Podczas ostatniej XIX Pieszej Pielgrzymki przedstawiała się następująco:

- 07.08. - Wrocław – Malin – Wysoki Kościół - Trzebnica.
- 08.08. – Trzebnica – Boleścin - Jaksonowice – Oleśnica.
- 09.08. – Oleśnica – Bierutów - Namysłów.
- 10.08. – Namysłów – Strzelce - Włochy - Wierzbica Górna
- 11.08. - Wierzbica Górna - Kluczbork - Gronowice.
- 12.08. – Gronowice - Borki Wielkie – Ługi Radły.
- 13.08. – Ługi Radły – Jezioro - Cisie.
- 14.08. – Cisie – Częstochowa Zacisze.

ORGANIZATORZY

Organizatorem Pieszej Pielgrzymki jest Kuria Metropolitalna Wrocławska – osobą odpowiedzialną Ksiądz Prałat Stanisław Orzechowski – Duszpasterz Akademicki, Opiekun D.A. „Wawrzyny”.

Główny punkt przygotowań i informacji pielgrzymkowej znajduje się właśnie w Duszpasterstwie Akademickim „Wawrzyny” z siedzibą we Wrocławiu przy ul. Bujwida 51. Telefon kontaktowy pielgrzymki: (071)328 47 68, email: wroclawska@pielgrzymka.pl, oficjalna strona www: <http://www.wroclawska.pielgrzymka.pl>

WARUNKI UCZESTNICTWA W PIELGRZYMCE

Na pątniczy szlak z Wrocławia do Częstochowy w sierpniowe dni może wybrać się praktycznie każdy - nawet jeśli wydaje się być daleki od Boga, Kościoła i żywej wiary. Byle miał w swym sercu dość dobrej woli i otwartości dla przeżywania wartości duchowych, proponowanych podczas tych 9 dni drogi - ma szansę powrócić w lepszym stanie ducha, niż wyruszył.

w pielgrzymce może wziąć udział każdy kto zobowiąże się spełnić następujące warunki:

- powstrzyma się całkowicie od palenia tytoniu i picia alkoholu
- przestrzegać będzie zakazu noclegów koedukacyjnych
- będzie wypełniał polecenia Brata Przewodnika i służb porządkowych
- przyjmie w duchu pokuty wszystkie trudy pielgrzymowania

Jak zapisać się na pielgrzymkę ?

Są dwa sposoby zapisów na pielgrzymkę:

- jeśli jest taka możliwość to najlepiej w rodzimej parafii !
- albo w Centralnym Punkcie Informacyjnym Pielgrzymki ; w razie potrzeby tam też można otrzymać nocleg z 6 na 7 sierpnia.

Zapisy w centralnym punkcie informacyjnym odbywają się w dniach 01-06.08. w godz. 9.00 do 12.00 i od 15.00 do 17.00.

Każdy Pielgrzym powinien nosić przy sobie kartę uczestnika i zewnętrzny znak przynależności do społeczności pielgrzymkowej - znaczek.

Pielgrzymkowy strumień maszerujących ludzi, podzielony jest na wiele grup, z których każda liczy od 200 do 300 osób. Na czele każdej grupy pielgrzymkowej stoi przewodnik, a pomagają mu odpowiednio zorganizowane służby: grupka muzyczna, porządkowi, kwatermistrz, medycy, tacy, którzy w imieniu grupy za wszystko dziękują. Każda taka grupa posiada swój emblemat niesiony na początku grupy, swoje nagłośnienie i swój klimat. Poza tradycyjnymi grupami terytorialnymi istnieje możliwość przeżycia rekolekcji w drodze w wybranej **grupie tematycznej**.

- **POKUTNA**

Zainteresowanych pielgrzymowaniem w grupie pokutnej pragnę bardzo gorąco zachęcić do wytrwania w tym postanowieniu. Zaniedbanie dzieł pokutnych- modlitwy, postu, jałmużny naraża nas na zamknięcie się na Boże działanie. Pielgrzymka jest dobrym sposobem na zwrócenie się całym sobą do Boga i okazją do oczyszczenia wszelkich pokładów swojego życia choćby z pozorów niestałości , niewiary, nieufności, nieposłuszeństwa....Jest chodzeniem w bliskości Pana.

Przyjęte przez grupę pokutną zobowiązania to nawiedzanie kościołów na trasie pielgrzymki, modlitwa brewiarzem oraz modlitwy wieczorne na miejscu noclegów, co wiąże się ze skróceniem postojów i czasu przeznaczonego na nocny odpoczynek; piątkowy post o chlebie i wodzie, silentium sacrum w wybranym dniu pielgrzymki; praktyka rezygnowania z poczęstunku mieszkańców miejscowości ułożonych na pątniczym szlaku. Program pielgrzymowania i temat główny pozostają niezmiennie. Pogłębione są natomiast zagadnienia pokutne. (*Fragment listu Brata Przewodnika do uczestników grupy pokutnej zwanych potocznie katorżnikami*)

- **BIBLIJNA**

Zabieramy ze sobą Pismo Święte w celu rozważania biblijnego. W grupie tej obowiązujący temat rozważań pielgrzymkowych pogłębiany jest poprzez pryzmat rozważań Pisma Świętego.

- **CHARYZMATYCZNA**

Prowadzi Seminarium Odnowy w Duchu Świętym. Zgłoszenie do udziału w Seminarium przy zapisach.

- **SALWATORIAŃSKA** -grupa młodzieży salwatoriańskiej i nie tylko.
- **SALEZJAŃSKA** - grupa młodzieżowa
- **FRANCISZKAŃSKA** – "Pokój i dobro! Radość i łaska! Z Franciszkiem do Boga."
- **DOMINIKAŃSKA** -grupa młodzieżowa
- **AKADEMICKA** -szczególnie dla studentów, ale nie tylko

Od kilku lat w Pielgrzymce uczestniczy również kilkuset osobowa grupa żołnierzy pod przewodnictwem Kapelana Wojskowego

Oraz

- **GRUPA CHORYCH**

Szczególna grupa osób niepełnosprawnych, chorych, starszych i samotnych, która na sposób duchowy wspiera swą modlitwą pielgrzymów idących do Pani Jasnogórskiej.

Grupa chorych podczas wrocławskiego pielgrzymowania na Jasną Górę - to ewenement w skali krajowej. Był rok, w którym zarejestrowano około 5 000 osób, które "wędrowały" na sposób duchowy z wszystkimi pielgrzymami.

Inicjatywa zrodziła się oddolnie w roku 1986, na terenie par. Św. Rodziny we Wrocławiu i objęła osoby starsze, schorowane, niepełnosprawne, hospitalizowane itp. wraz z ich opiekunami. Zainteresowani otrzymywali znaczek pielgrzymkowy oraz specjalny przewodnik, który ułatwiał im nie tylko śledzenie drogi, ale też rozważanie tych samych tematów, które towarzyszyły pielgrzymom na szlaku. Z kolei już po pielgrzymce chorzy spotykali się z wędrowcami, by we wspólniejszej atmosferze dzielić się swymi przeżyciami.

Z czasem w duchowym pielgrzymowaniu w tak zwanej grupie chorych zaczęli brać udział wszyscy, którzy z różnych przyczyn nie mogą iść na Jasną Górę, a chcą swą modlitwą wesprzeć pielgrzymkę.

Oto kolejna tajemnica, dostępna na drodze wiary, pomocą dla tej duchowej pielgrzymki są specjalnie przygotowane audycje "Radia Rodzina" w dniach od 7 do 15 sierpnia oraz materiały umożliwiające przeżywanie rekolekcji w łączności z pielgrzymującymi. Corocznie do pielgrzymujących duchowo skierowany jest również specjalny list

ORGANIZACJA PIELGRZYMKI

Każdy pielgrzym zna prosty regulamin tej społeczności i łatwo może wtopić się w nurt wspólnego życia. Nad całością czuwają odpowiednie służby. Swoisty układ nerwowy pielgrzymki składa się z grupy nazywanej "Informacją pielgrzymkową" i "Służby porządkowej".

"Informacja pielgrzymkowa" rozpoczyna na dobre swoją działalność na wiele miesięcy przed pielgrzymką. To dzięki niej powstaje co roku plakat i znaczki pielgrzymkowe, a do każdej parafii docierają materiały informacyjne. "Informacja" już od początku sierpnia prowadzi stały dyżur przyjmując zapisy pielgrzymów. W czasie trwania pielgrzymki koordynuje i zarządza wszystkimi sprawami wędrującego miasteczka.

"Służba porządkowa" składa się z 8 porządkowych głównych, około 35 porządkowych pielgrzymki odpowiedzialnych za prawidłowy przebieg i bezpieczeństwo pielgrzymki. Ta służba jest umundurowana. Wspiera ją jeszcze około 110 porządkowych wybranych z poszczególnych grup. Wszyscy oni są wolontariuszami.

Umundurowana służba porządkowa stanowi bardzo dobrze zorganizowaną grupę przygotowującą się do podjęcia swego zadania przez cały rok. W celu integrowania całej grupy odbywają się różne spotkania, rajdy, wyjazdy. Zdecydowanie większość porządkowych posiada duży staż pielgrzymkowy.

Na wiele tygodni a nawet miesięcy przed pielgrzymką służba ta prowadzi objazdy trasy, ustala najlepszą trasę, przygotowuje mapy, prowadzi rozmowy z policją. W czasie pielgrzymki pełnią swoją funkcję praktycznie całą dobę: w dzień zabezpieczają przejścia po drogach publicznych, przejścia przez skrzyżowania, przejazdy kolejowe. Utrzymują właściwe tempo marszu i pilnują aby pielgrzymka szła zwartą jedną kolumną. W nocy chronią śpiących pielgrzymów przed ewentualnymi kradzieżami i zaczepkami chuliganów. Ścisłe współpracują z policją.

Odpowiednie służby zaopatrują pielgrzymów na drodze w chleb i napoje. Wieczorem jest rozwożona ciepła herbata i kawa. Czuwa służba medyczna. Pielgrzymce towarzyszy karetka pogotowia. Specjalna grupa dba o sprawne działanie sprzętu nagłaśniającego i rozstawia go na miejscu każdej Mszy św. Inna grupa przygotowuje polowy ołtarz. Jest nawet grupa zwana w żargonie pielgrzymkowym "sanepidem", której zadaniem jest dopilnować, aby wszystkie miejsca postoju pielgrzymki zostały pozostawione w należyтым porządku. Jest grupa bagażowych pomagających przy przewozie bagaży na kolejne miejsca noclegu. Jest wreszcie służba kwatermistrzowska, która przygotowuje miejsca noclegowe: pola namiotowe, stodoły, zbiera i rozdziela adresy gościnnych domów, które chcą przyjąć pielgrzymów. Wszyscy wypełniają swoje zadania bezinteresownie.

Oto cała administracja wędrującego miasteczka. Nie można tam tylko odnaleźć śladów biurokracji. Może i to jest jeden z cudów pielgrzymki.

DZIEŃ NA PIELGRZYMCE.....

.....zwykle zaczyna się dosyć wczesnym rankiem. Po skromnej toalecie i zebraniu bagaży, a dla wielu także i zwinięciu namiotów, wśród porannych mgieł rozlegają się śpiewy piosenek. Rusza pielgrzymka. Powoli na drogę wylewa się tłum ludzi. I jeszcze nikt nie odkrył jak to się dzieje, że dzień za dniem z tego, czasami zaspanego tłumu ludzi tworzy się jedna wielka rodzina. W porannej ciszy słychać szepty pierwszych modlitw. Pierwsza konferencja wskazuje na kierunek refleksji podejmowanej danego dnia. A każdy dzień wypełniony jest po brzegi: Różaniec, Anioł Pański, czas ciszy i osobistej refleksji, Msza św., Koronka do Miłosierdzia Bożego, „mikrofon dla wszystkich”, świadectwa, a wszystko przeplatane śpiewami i różnymi oznakami radości, której na pielgrzymce nie brakuje. Może właśnie bardzo spontanicznie rodząca się radość cementuje najbardziej tę wielką grupę często obcych sobie ludzi. A może ta radość jest tylko oznaką czegoś, co dokonuje się dużo głębiej, a co zawsze pozostaje dla oczu niewidoczne.

Późnym popołudniem pielgrzymi docierają na miejsce noclegowe. Znów, dla wielu, rozbijanie namiotów, jakaś podstawowa toaleta, posiłek. Wieczorem około godziny 21.00 Apel Jasnogórski. Trochę na wesoło, trochę medytacyjnie. Ot tak na dobranoc. Przychodzi noc, wszystko cichnie i z namiotów dobiegają równe oddechy śpiących ludzi. A wszystko to dzieje się w drodze na Jasną Górę.

PIELGRZYMI ZAGRANICZNI

Niemal od samego początku szli z Wrocławiem ludzie z zagranicy. Najpierw tej zachodniej, a od pielgrzymki związanej z VIII Światowym Spotkaniem młodych w Częstochowie - także zza wschodnich granic Rzeczypospolitej. Chociaż tych gości trudno dziś policzyć, ich obecność była zawsze wyraźna (np. poprzez śpiewy, teksty czytań mszalnych w językach obcych). W pamięci pozostali goście z Bangladeszu, Filipin, Stanów Zjednoczonych, duża grupa Włochów, Szczególną wdzięczność zaskarbili sobie pielgrzymi z Francji, wspierając Wrocławian w trudnych czasach żywnością i najróżniejszym sprzętem technicznym.

Niemal w każdej grupie wędrowali też ludzie niepełnosprawni na swoich wózkach inwalidzkich, budząc (podobnie jak rodzice z bardzo małymi dziećmi w wózkach) podziw i szacunek, dzielony pomiędzy tych, co na wózkach i tych, co przy wózkach. To także jedna z wielu tajemnic pielgrzymowania: skąd siły i skąd tak głęboka motywacja do - po ludzku patrząc - niezwyklej mordegi?

DOROBEK WYDAWNICZY

Są już na temat naszej pielgrzymki liczne artykuły, prace naukowe, filmy, niezliczone zdjęcia; są nawet poradniki i świadectwa tych, którzy przeżyli wrocławsko - częstochowski sierpniowy szlak. Wszystko to jednak wydaje się blednąć wobec **prawdziwego przeżycia** pielgrzymki.

Bogaty dorobek i historię rozwoju Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej najpełniej zebrał i przedstawił w swojej pracy licencjackiej Ojciec Duchowny Wyższego Seminarium we Wrocławiu, wieloletni Przewodnik, sercem oddany dziełu pielgrzymowania, opiekun Duchowy Grupy Chorych – Ksiądz Aleksander Radecki.